

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001049

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кітіченко Андрій Сергійович

2. Andrii S. Kitichenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-2724-6745

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 211

Назва наукової спеціальності: Ветеринарна медицина

Галузь / галузі знань: ветеринарна медицина

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Ветеринарна медицина

Дата захисту: 14-05-2026

Спеціальність за освітою: лікар ветеринарної медицини

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12281

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.41.55

Тема дисертації:

1. Нематодози травного тракту собак (поширення, діагностика та заходи боротьби)
2. Gastrointestinal nematodoses of dogs (distribution, diagnosis and control measures)

Реферат:

1. У дисертації теоретично узагальнено та експериментально вирішено наукову проблему щодо поширення, видового складу збудників нематодозів травного тракту собак в умовах міста Харків (Україна), діагностики, а також ефективності лікувальних заходів за токсокарозу та трихурозу собак. Встановлено, що на території м. Харків у собак виділено чотири види нематод травного тракту: *Trichuris vulpis* (EI – 20,8 %), *Toxocara canis* (EI – 13,6 %), *Uncinaria stenocephala* (EI – 8,7 %) та *Toxascaris leonina* (EI – 8,1 %). Отримано нові дані щодо особливостей перебігу виявлених нематодозів травного тракту у вигляді моно- та мікстінвазій собак. З'ясовано, що у 56,5 % інвазованих тварин нематодози травного тракту перебігали у вигляді асоціативних інвазій, а у 43,5 % – у вигляді моноінвазій. Найчастіше з моноінвазій виявляли трихурозну (30,9 % від моноінвазій), рідше – токсокарозу (25,0 %), унцинаріозну (23,7 %) та токсаскарозу (20,4 %). З-поміж мікстінвазій найчастіше виявляли 2-компонентні (79,0 %), рідше – 3-компонентні (15,7 %) та 4-компонентні (5,3 %). Всього було виділено 17 різновидів мікстінвазій, де з 2-компонентних (10 різновидів) найчастіше виявляли трихурозно-токсокарозу (EI – 5,4 %), трихурозно-токсаскарозу (EI – 2,3 %) та трихурозно-

унцинаріозу (EI – 2,9 %). З 3-компонентних (4 різновиди) найчастіше виявляли асоціацію трихурисів, токсакар і дипілідій (EI – 1,1 %), токсакар, цистоізоспор і токсаскарисів (EI – 0,9 %). З 4-компонентних (3 різновиди) виявляли асоціацію трихурисів, токсакар, дипілідій і цистоізоспор (EI – 0,5 %), трихурисів, цистоізоспор, дипілідій і унцинарій (EI – 0,4 %), трихурисів, токсаскарисів, дипілідій і унцинарій (EI – 0,3 %). Основними співчленами нематод травного тракту, а саме: *T. canis*, *T. leonina*, *T. vulpis*, *U. stenocephala* є найпростіші організми *Cystoisospora canis* (22,8 % від мікстінвазій) та цестоци *Dipylidium caninum* (16,9 %). Визначені особливості породної, вікової та сезонної сприйнятливості собак до збудників нематодозів травного тракту. Встановлено, що породна сприйнятливість собак до збудників нематодозів травлення характеризується найбільшим ураженням безпородних тварин та метисів, де EI за трихурозу становила 22,9 %, токсакарозу – 21,5 %, токсаскарозу – 13,3 %, унцинаріозу – 18,4 %, а також собак мисливських де EI за трихурозу становила 22,1 %, токсакарозу – 13,8 %, токсаскарозу – 11,7 %, унцинаріозу – 8,2 %. Рідше збудників нематодозів травного тракту виявляли у собак службових і декоративних порід. Показники EI не перевищували: за трихурозу – 20,1 та 18,1 %, токсакарозу – 9,7 та 7,6 %, токсаскарозу – 4,3 та 2,8 %, унцинаріозу – 4,3 та 1,7 % відповідно. З'ясовано, що вікова динаміка за виявлених нематодозів травного тракту характеризувалася, переважно, зниженням екстенсивності інвазій з віком собак. Так, за трихурозу найбільш інвазованими виявилися цуценята до 6 міс. (EI – 20,3 %), молодняк віком 6–12 міс. (EI – 32,4 %) та дорослі собаки віком 1–3 р. (EI – 28,6 %). В подальшому, показники EI поступово знижуються і становлять у собак віком 3–6 р. – до 16,3 %, старших 6 р. – 7,5 %. За токсакарозу найбільш інвазованими були цуценята до 6 міс. (EI – 37,0 %) та молодняк віком 6–12 міс. (EI – 18,2 %). В подальшому, з віком собак EI знижувалася до: 1–3 р. – 5,4 %, 3–6 р. – 3,0 %. Разом з тим, у собак старших 6-річного віку EI незначно зростала до 5,1 %. За токсаскарозу та унцинаріозу найбільш інвазованими виявилися цуценята до 6 міс. (EI – 16,9 та 12,3 %) та молодняк віком 6–12 міс. (EI – 17,1 та 16,8 %). З віком собак показники EI поступово знижувалися і становили: 1–3 р. – 8,1 та 9,0 %, 3–6 р. – 3,9 та 4,1 %, старших 6-річного віку – 2,4 та 2,4 % відповідно. Сезонна динаміка за виявлених нематодозів травного тракту характеризувалася зростанням кількості інвазованих собак, переважно, у літньо-осінній період року зі зниженням – у зимовий період року. Так, за токсакарозу та трихурозу пік інвазії встановлено влітку (EI – 21,7 та 25,9 %) та восени (EI – 24,9 та 34,2 %) зі зниженням – взимку (EI – 5,2 та 8,2 %). За токсаскарозу та унцинаріозу пік інвазії встановлено восени (EI – 15,1 та 19,1 %) зі зниженням – взимку (EI – 2,5 та 2,7 %). Отримано нові дані щодо рівня забрудненості дистальних відділів кінцівок собак яйцями виявлених нематод травного тракту (*T. canis*, *T. vulpis*, *U. stenocephala*, *T. leonina*). Встановлено, що на території м. Харків середній рівень екстенсивного та інтенсивного індексу контамінації дистальних відділів кінцівок собак становив відповідно 15,4 % та $4,0 \pm 0,4$ яєць, де показники забрудненості залежали від місць виходу собак. Найвищі значення контамінації виявлено у собак, яких виходили на прибудинкових територіях ($27,3$ % та $4,8 \pm 2,0$ яєць) та міських скверах і парках ($14,6$ % та $3,4 \pm 1,9$ яєць). Менші значення контамінації встановлено у собак, яких виходили на позаміських озелених територіях ($4,9$ % та $1,8 \pm 0,9$ яєць).

2. The dissertation theoretically summarizes and experimentally solves the scientific problem of the distribution and species composition of pathogens of gastrointestinal nematodoses of dogs in the city of Kharkiv (Ukraine), the relevant diagnostics, as well as the effectiveness of treatment measures for toxocariasis and trichuriasis of dogs. It was established that in Kharkiv, four species of nematodes of the digestive tract have been isolated in dogs: *Trichuris vulpis* (EI – 20.8%), *Toxocara canis* (EI – 13.6%), *Uncinaria stenocephala* (EI – 8.7%) and *Toxascaris leonina* (EI – 8.1%). New data were obtained detailing the course of detected gastrointestinal nematodoses in the form of mono- and mixed infections of dogs. It was found that in 56.5% of the infected animals, gastrointestinal nematodoses occurred in the form of associative invasions, and in 43.5%, as monoinfections. The most common mono- infections were trichuriasis (30.9%), less often toxocariasis (25.0%), uncinariasis (23.7%) and toxascariasis (0.8%). Among the mixed infections, the most common were 2-component (79.0%), less often 3-component (15.7%) and 4-component (5.3%). A total of 17 types of mixed infestations were identified. Of the 2-component ones (10 in all), the most frequently detected were trichuriasis-toxocariasis (EI – 5.4%), trichuriasis-toxascariasis (EI – 2.3%) and trichuriasis-uncinariasis (EI – 2.9%). Of the four recorded 3-component infections, the most frequently

detected association was of Trichuris, Toxocara and Dipylidium (EI – 1.1%), Toxocara, Cystoisospora and Toxascara (EI – 0.9%). Of the 4-component (3 infections), an association of Trichuris, Toxocara, Dipylidium and Cystoisospora (EI – 0.5%), Trichuris, Cystoisospora, Dipylidium and Uncinaria (EI – 0.4%), Trichuris, Toxascara, Dipylidium and Uncinaria (EI – 0.3%). The main co-members of the nematodes of the digestive tract, namely: *T. canis*, *T. leonina*, *T. vulpis*, *U. stenocephala* are the protists *Cystoisospora canis* (22.8% of mixed infestations) and the cestode *Dipylidium caninum* (16.9%). Peculiarities of breed, age and seasonal susceptibility of dogs to nematode pathogens of the digestive tract have been determined. It was found that the breed susceptibility of dogs to gastrointestinal nematodes is characterized by the greatest damage to outbred animals and half-breeds. In that case, EI for trichuriasis was 22.9%, toxocariasis – 21.5%, toxascariasis – 13.3%, uncinariasis – 18.4% and dogs of hunting breeds, EI for trichuriasis was 22.1%, toxocariasis – 13.8%, toxascariasis – 11.7%, uncinariasis – 8.2%. Dogs of service and ornamental breeds were less susceptible to digestive nematodes: EI for trichuriasis – 20.1 and 18.1%, toxocariasis – 9.7 and 7.6%, toxascariasis – 4.3 and 2.8%, and uncinariasis – 4.3 and 1.7%, respectively. The age dynamics of detected nematodoses of the digestive tract was characterized mainly by a decrease in the extensiveness of infection with the age of the dog. Thus, for trichuriasis, the most infected were puppies up to 6 months (EI – 20.3%), young dogs aged 6–12 months (EI – 32.4%) and adult dogs aged 1–3 years (EI – 28.6%). Subsequently, the EI indicators gradually decrease and are in dogs aged 3–6 years – up to 16.3%, older than 6 years – 7.5%. For toxocariasis, the most infected were puppies up to 6 months (EI – 37.0%) and young dogs aged 6–12 months (EI – 18.2%). Subsequently, with the age of the dogs, EI decreased to: 1–3 years – 5.4%, 3–6 years – 3.0%. In dogs older than 6 years of age, EI increased slightly to 5.1%. For toxascariasis and uncinariasis, the most infected were puppies up to 6 months old (EI – 16.9 and 12.3%) and young animals aged 6–12 months (EI – 17.1 and 16.8%). With the age of the dogs, EI indicators gradually decreased and were: 1–3 years old – 8.1 and 9.0%, 3–6 years old – 3.9 and 4.1%, older than 6 years old – 2.4 and 2.4%, respectively. The seasonal dynamics of detected gastrointestinal nematodoses was characterized by an increase in the number of infected dogs, mainly in the summer-autumn period of the year with a decrease in the winter period of the year. Thus, for toxocariasis and trichuriasis, the peak of infection was established in summer (EI – 21.7 and 25.9%) and autumn (EI – 24.9 and 34.2%) with a decrease in winter (EI – 5.2 and 8.2%). For toxascariasis and uncinariasis, the peak of infection was established in autumn (EI – 15.1 and 19.1%) with a decrease in winter (EI – 2.5 and 2.7%). New data were obtained on the level of contamination of the distal parts of the canine limbs with eggs of identified nematodes of the digestive tract (*T. canis*, *T. vulpis*, *U. stenocephala*, *T. leonina*). It was established that in Kharkiv the average level of extensive and intensive contamination index of the distal parts of canine limbs was 15.4% and 4.0 ± 0.4 eggs, respectively, where the contamination indicators depended on the places of walking the dogs.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Кітіченко А. С., Мельничук В. В. Вікова динаміка та породна сприйнятливість собак за кишкових нематодозів у місті Харків. *Scientific Progress & Innovations*. 2023. № 26 (3). С. 92–96.
<https://doi.org/10.31210/spi2023.26.03.17>
- 2. Кітіченко А. С., Мельничук В. В. Поширення нематодозів травного тракту в собак на території міста Харків. *Scientific Progress & Innovations*. 2024. № 27 (2). С. 117–121.
<https://doi.org/10.31210/spi2024.27.02.20>

- 3. Кітіченко А. С. Випробування ефективності удосконаленого способу копроовоскопії за шлунково-кишкових нематодозів собак. *Scientific Progress & Innovations*. 2024. № 27 (4). С. 145–150.
<https://doi.org/10.31210/spi2024.27.04.24>
- 4. Кітіченко А., Мельничук В. Зміни гематологічних показників у собак за нематодозів травного тракту. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького. Серія: Ветеринарні науки*. 2025. № 27 (117). С. 185–190.
<https://doi.org/10.32718/nvlvet11725>
- 5. Кітіченко А. С. Аналіз моніторингових досліджень щодо епізоотологічної ситуації з шлунково-кишкових нематодозів собак на території України. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (20–21 лютого 2023, м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2023. С. 62–65.
- 6. Кітіченко А. С. Моніторинг гельмінтозів собак на території України. *Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених. Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (26–27 квітня 2023, м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2023. С. 41–43.
- 7. Кітіченко А. С. Сезонна динаміка токскарозу собак. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (15–16 лютого 2024, м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2024. С. 96–97.
- 8. Євстаф'єва В. О., Приходько Ю. О., Мельничук В. В., Кітіченко А. С. Застосування симбіотику «Ентеронормін» в комплексному лікуванні собак за токсокарозної інвазії. *Сучасні епідемічні виклики в концепції «Єдине здоров'я»*. Матеріали V щорічної міжнародної науково-практичної конференції (21 травня 2024, м. Тернопіль). Тернопіль: ПП «Салон софт», 2024. С. 18.
- 9. Кітіченко А. С. Сезонна динаміка трихуридозу собак на території міста Харків. *Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин. Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, присвяченої 30-річчю заснування кафедри терапії імені професора П. І. Локеса (23–24 жовтня 2024, м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2024. С. 130–131.
- 10. Кітіченко А. С., Мельничук В. В. Контамінація лап собак збудниками нематодозів травного тракту. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали X Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (18–19 лютого 2025, м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2025. С. 62–65.
- 11. Melnychuk V., Yevstafieva V., Kitichenko A. Effectiveness of the application of an improved method of laboratory coproscopic diagnostics of toxocarosis in dogs. *Science and education: synergy of innovation. The 3rd International scientific and practical conference (October 26–28, 2025)*. MDPC Publishing, Berlin, Germany, 2025. С. 18–21.
- 12. Кітіченко А. С., Мельничук В. В., Євстаф'єва В. О., Меженська Н. А. Рекомендації з діагностики та заходів боротьби за нематодозів травного тракту собак. Київ : ІВМ НААН, 2025. 27 с.
https://doi.org/10.31073/vet_biotech.meth2025.11

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

Мельничук В. В., Кітіченко А. С., Суворов Р. С., Погорелова Г. М., Євстаф'єва В. О., Гудзь Н. В. Спосіб копроскопічного дослідження собак на наявність яєць збудників нематодозів травного тракту та ооцист цистоізоспор: пат. № 159636, Україна: G01N 33/50 (2006.01) и 202405785 ; заявл. 06.12.2024 ; опубл. 18.06.2025. Бюл. № 25. 4 с.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U100644

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельничук Віталій Васильович
2. Vitalii V. Melnychuk

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1927-1065

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богач Микола Володимирович
2. Mykola V. Bogach

Кваліфікація: д.вет.н., професор, 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2763-3663

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"

Код за ЄДРПОУ: 00497087

Місцезнаходження: вул. Сковороди Григорія, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Олександра Олександрівна
2. Oleksandra O. Boiko

Кваліфікація: к. б. н., доцент, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7299-9920

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайлютенко Світлана Миколаївна

2. Svitlana M. Mykhailiutenko

Кваліфікація: к. вет. н., доц., 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6634-1244

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кручиненко Олег Вікторович

2. Oleh V. Kruchynenko

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3508-0437

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Замазій Андрій Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Замазій Андрій Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кузьміна Наталія Миколаївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна